

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Andrzej Duda

Warszawa, 8 sierpnia 2020 roku

Uczestnicy i Organizatorzy
uroczystego otwarcia
Parku Pamięci Narodowej
w Toruniu

Szanowny Panie Premierze!
Szanowni Panowie Wicepremierzy!
Szanowni Państwo Ministrowie!
Szanowny Panie Prezesie!
Czcigodny Ojciec Dyrektorze Radia Maryja wraz z toruńską wspólnotą Ojców Redemptorystów!
Ekscelencje Księża Biskupi!
Szanowni Przedstawiciele Władz Lokalnych!
Szanowni Członkowie Rodzin i Krewni
naszych wspañiałych Rodaków, których upamiętnia dzisiejsza uroczystość!
Szanowni Państwo!

W roku 1939 znaczna część ziem Rzeczypospolitej znalazła się pod okupacją nazistowskich Niemiec. Najeźdźcy zaczęli realizować szeroko zakrojony plan zniewolenia, zastraszenia oraz częściowej eksterminacji mieszkańców Polski. Dla naszych współobywateli pochodzenia żydowskiego plan ten przewidywał całkowitą zagładę. W Polsce, która od wieków słynęła jako bezpieczny, wspólny dom ludzi różnych narodowości, kultur i religii; w kraju, w którym wolność i wyrastająca z Dekalogu międzyludzka solidarność były wartościami najwyższymi – niemiecki okupant zaprowadził swoje totalitarne, zbrodnicze rządy i stworzył przerażający *przemysł śmierci*. W obozach koncentracyjnych, w aresztach i więzieniach, w gettach, podczas egzekucji, pacyfikacji i ulicznych łapanek – a także na polu walki oraz w wyniku chorób czy niedożywienia – śmierć poniosło sześć milionów polskich obywateli, w tym trzy miliony polskich Żydów.

W tamtym strasznym czasie znaleźli się jednak ludzie, których postawa moralna kontrastowała z hitlerowskim barbarzyństwem w sposób szczególnie jasny. To Polacy, którzy nieśli pomoc i dawali schronienie Żydom – mimo kary śmierci, która groziła za to samym ukrywającym oraz ich bliskim. Dzięki tym cichym i często już zapomnianym bohaterom kilkadziesiąt tysięcy naszych żydowskich współobywateli, sąsiadów, bliźnich przetrwało wojnę.

Pamięć o tych *zwykłych-niezwykłych* osobach jest szczególnie cenną, nieusuwalną częścią polskiej pamięci i tożsamości. Ich wierność najwyższym ideałom, ich bohaterska postawa i tragiczna, często bardzo okrutna śmierć, jaką ponieśli za udzielaną pomoc, należą do najdonioślejszych doświadczeń całej ludzkości. Godne upamiętnienie polskich Sprawiedliwych jest i na zawsze pozostanie zaszczytnym obowiązkiem Rzeczypospolitej.

Pragnę podziękować Fundacji Lux Veritatis, Władzom Miasta Torunia, toruńskim Ojcom Redemptorystom – a w sposób szczególny Ojcu Dyrektorowi Tadeuszowi Rydzkowi, inicjatorowi wyjątkowych przedsięwzięć społeczno-religijnych – oraz wszystkim osobom i instytucjom, których staraniem powstał otwierany dzisiaj Park Pamięci Narodowej.

Obiekt ten, dedykowany pamięci tysięcy Polaków ratujących Żydów z rąk niemieckich nazistów, wraz z Kaplicą Pamięci w tutejszym Sanktuarium pw. Najświętszej Maryi Panny Gwiazdy Nowej Ewangelizacji i św. Jana Pawła II będzie odtąd jednym z ważniejszych punktów na kulturalnej mapie naszego kraju. Ufam, że umieszczone tu tablice z nazwiskami naszych bohaterskich rodaków oraz rosnące tu drzewa – symbole żywej, trwałej pamięci – będą poruszać serca i umysły odwiedzających, że będą skłaniać do refleksji. Że będą umacniały sprzeciw wobec wszelkich ideologii, które zafałszowują podstawowe pojęcia oraz akcentują różnice między poszczególnymi grupami społecznymi, wyznaniem religijnym, rasami i narodami – tylko po to, aby wzniecać między nimi wzajemną niechęć i pogardę, aby prowokować do wrogości, do aktów przemocy symbolicznej i fizycznej. Te nienawistne ideologie to poważne i stale aktualne zagrożenie. Nigdy nie wolno ich ignorować ani lekceważyć.

Niech toruński Park Pamięci Narodowej będzie miejscem znanym i często odwiedzanym. Niech wraz z wieloma placówkami muzealnymi, tablicami pamięci i pomnikami, pracami badaczy i popularyzatorów historii oraz dziełami artystów niesie kolejnym pokoleniom prawdę o niezwykłym triumfie dobra i człowieczeństwa w mrocznych czasach rozpanoszonego zła.

Dziękuję też wszystkim, którzy w tym szczególnym czasie, wśród obostrzeń związanych z epidemią, zorganizowali tę uroczystość oraz stawili się na nią, aby oddać hołd najlepszym i najmężniejszym spośród tych, których wydał nasz naród. Przyjmijcie Państwo wyrazy szacunku i bardzo serdeczne pozdrowienia.

Z wyrazami szacunku

